

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 8Csp/100/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123208448
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Jaselský
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8123208448.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom, JUDr. Jozefom Jaselským, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX/XX, XXX XX D., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o primerané finančné zadostučinenie 300,- eur, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 50,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobkyni trovy konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa svojou žalobou doručenu súdu dňa 07.09.2023 domáhala voči žalovanému zaplata primeraného finančného zadostučinenia (ďalej aj len „PFZ“) vo výške 300,- eur.

1.1 Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 13Csp/203/2017 o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (ďalej aj len „NZP“) bola ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešná rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 6CoCsp/6/2022, z 25.08.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť 21.09.2022, v spojení s opravným uznesením z 13.10.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 15.11.2022. Odvolací súd zmenil zamietavý rozsudok súdu prvej inštancie a určil, že zmluvná podmienka „Poplatok za poskytnutie úveru: 25“, uvedená v bode 6. zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500070290 zo 17. júla 2014, je neprijateľná. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

- odsek 16. odôvodnenia: „K samotnej neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v článku 6. zmluvy o revolvingovom úvere, odvolací súd konštatuje, že znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napíňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná. V prejednávanej veci dojednanie o poplatku bolo žalovaným v zmluve o revolvingovom úvere predformulované a žalobkyňa nemohla znenie, ani obsah predmetnej podmienky ovplyvniť. Zmluvná podmienka upravujúca poplatok za poskytnutie úveru tak nebola so spotrebiteľkou individuálne dojednaná (§ 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka), preto podlieha prieskumu v zmysle ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.“

- odsek 17. odôvodnenia: „Ustanovenie § 499 Obchodného zákonníka upravuje možnosť dojednania odplaty za tzv. „rezervovanie“ prostriedkov veriteľa pre dlžníka, ide o odplatu za to, že veriteľ od uzavretia zmluvy o úvere s týmito nemôže disponovať a čaká na to, kedy, v akej výške a či vôbec ich dlžník reálne bude čerpať. V danej veci však už priamo v žiadosti o poskytnutie úveru/zmluve o úvere je

žalovaným predformulovaná žiadosť dlžníka o prevod čiastky úveru na jeho účet (bod 11. zmluvy), teda žalovanému je už v čase uzavretia zmluvy zrejmé, že dlžník žiada o čerpanie finančných prostriedkov okamžite, t. j. momentom uzatvorenia zmluvy, a to v plnej výške určenej zmluvou. Obdobie „rezervácie“ prostriedkov tak v danom prípade nenastáva, a preto dojednanie poplatku za poskytnutie úveru je neprijateľné s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľovi zaň nie je poskytnuté zo strany veriteľa žiadne protiplnenie. V danom prípade odplatu za poskytnutie úveru predstavuje dojednaný úrok ako cena úveru, a preto nemôže obstať poplatok ako ani ďalšie plnenie toho istého charakteru a účelu, len pod iným názvom. Z neprijateľnej zmluvnej podmienky žalovanému nevznikol nárok na plnenie voči žalobkyni, keďže neprijateľná zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).“

Ako spotrebiteľka si uplatnila satisfakciu za porušenie svojich spotrebiteľských práv, ktoré musela brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Na rozdiel od iných inštitútov finančného zadosťučinenia existujúcich v právnom poriadku SR (napr. ochrana osobnosti), v ktorých sa na prvé miesto kladie morálne zadosťučinenie a finančná satisfakcia slúži len na dovŕšenie nápravy, tak pri inštitúte PFZ je možné zadosťučinenie len v peňažnej forme ako jediného prostriedku, na jednej strane postihu nečestného dodávateľa a na druhej strane je odmenou spotrebiteľa za úspech na súde. Pri nepeňažných nárokoch, z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by takýmto kritériom mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Žalovaný opakovane v súdnych konaniach zotrúva na platnosti predmetných zmluvných podmienok.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil a navrhol ju zamietnuť.

2.1 Žalovaný vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobkyňa na zdôvodnenie tvrdeného nároku neuviedla žiadne skutočnosti, ktoré by zodpovedali právnej povahe uplatňovaného nároku a ktoré by zdôvodnili primeranosť žalovanej sumy 300,- eur. Ak žalobca tvrdí, že výška primeraného finančného zadosťučinenia má byť určená ako „suma o ktorú sa dodávateľ na úkor spotrebiteľa obohatil, alebo sa chcel obohatiť.“ a v prejednávanej veci bola výška poplatku za poskytnutie úveru 25,- eur, potom nie je zrejmé ako dospel žalobca k sume 300,- eur. Za dôležité považoval žalovaný uviesť aj to, že otázku poplatku právoplatne vyriešil Súdny dvor EÚ, ktorý v rozhodnutí sp. zn. C-621/17 konštatoval zákonnosť a prípustnosť poplatku za poskytnutie úveru.

3. Žalobkyňa v replike okrem iného uviedla, že ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa nevyžaduje, aby rozhodnutie súdu v základnom konaní muselo výslovne obsahovať vo výroku porušenie konkrétneho ustanovenia. Vo vzťahu k výkladu ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/80/2020 zo dňa 24.08.2022. Je zrejmé, že uzatvorením spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 17.07.2014 v rozpore so zákonom došlo preukázateľne k porušeniu spotrebiteľských práv a povinností žalovaným.

Určenie NZP je podľa zákona o ochrane spotrebiteľa jedným z najtypickejších príkladov, ktoré ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa ako úspešné uplatnenie predpokladá. Porušením primárnej povinnosti zo strany žalovaného došlo k vzniku sekundárneho zákonného následku v podobe sankcie určenia NZP. Následné uplatnenie primeraného finančného zadosťučinenia na súde je len následkom vyplývajúcim z bezdôvodného ohrozenia práv spotrebiteľa spôsobilého privodiť mu ujmu. V žiadnom prípade nemožno určenie NZP a nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia stotožňovať alebo považovať za „výhodu“, ale za „sankčný následok“ plynúci z primárneho právneho vzťahu, ktorý zavinením žalovaného nebol perfektný a bol spôsobilý privodiť spotrebiteľovi ekonomickú ujmu.

Výška finančného zadosťučinenia nie je stanovená žiadnym vzorcom a závisí vždy od úvahy súdu. Jediným kritériom pre stanovenie výšky finančného zadosťučinenia je jeho primeranosť. Vzhľadom na charakter a stupeň porušenia práv a povinností daných spotrebiteľskými právnymi normami považuje uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia za adekvátnu. Uplatnená výška zodpovedá svojmu účelu, pretože je potrebné toto finančné zadosťučinenie nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu. Rovnako podotkla, že prípadné sankcie vyplývajúce z opatrení dohľadných orgánov by boli neporovnateľne prísnejšie. Primeranosť sumy 300,- eur je vzhľadom najmä na postoj žalovaného, množstvo a intenzitu porušení spotrebiteľských noriem evidentne daná. Zároveň uplatňovaním jej legitímneho nároku v súdnom konaní bol narušený nielen jej bežný život. Aj keď výška PFZ je vecou voľnej úvahy súdu, tak táto voľná úvaha by mala zodpovedať individuálnym

konkrétnym danostiam tej ktorej veci, s dôrazom na objektívne kritériá, lebo len tieto objektívne kritériá sú pre voľnú úvahu aj objektívne porovnateľné. Pri nepeňažných nárokoch (NZP), z ktorých nevyplýva výška finančného plnenia, by kritériom posudzovania primeranosti mala byť recidíva porušovania spotrebiteľského práva, s tendenciou zvyšovania PFZ pri zistení opätovného opakovaného porušenia spotrebiteľského práva. Žalovaný dlhodobo a vo veľkom rozsahu porušuje spotrebiteľské práva na finančnom trhu a aj napriek množstvu rozsudkov neustále používa nekalé obchodné praktiky finančne sa snaží na úkor spotrebiteľov obohacovať, najmä využívaním neprijateľných zmluvných podmienok.

4. Predmetom konania bol nárok žalobcu, predmet ktorého nedosiahol sumu 1.000,- eur, pričom skutkové tvrdenia neboli medzi stranami sporné. Súd preto vo veci pojednávanie na prejednanie veci nenariadil (§ 177 ods. 2 písm. a) Civilného sporového poriadku) a rozhodol na základe dôkazných prostriedkov, ktoré súdu predložil žalobca.

5. Súd vykonal dokazovanie listinami (rozsudok Krajského súdu v Prešove v spojení s opravným uznesením zo dňa 13.10.2022), ako aj ďalším spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

5.1 Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 25.08.2022, č. k. 6CoCsp/6/2022-76, určil, že zmluvná podmienka určil, že zmluvná podmienka „Poplatok za poskytnutie úveru: 25“, uvedená v bode 6. zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500070290 zo 17. júla 2014“ je neprijateľná.

6. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd z ustanovení zákona č. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé prívodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

7. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé prívodiť ujmu spotrebiteľovi.

8. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú osobitná úprava spotrebiteľských zmlúv v § 52 až 54 Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované

zákonne ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje. V tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 6Cdo/389/2015, zo dňa 14.09.2016, v ktorom tento súd uviedol, že v súvislosti s ustanovením § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia alebo povinnosti, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Podmienka úspešného uplatnenia práva spotrebiteľa namietat' v konaní pred súdom porušenie práva alebo povinnosti (§ 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších zmien a doplnení a osobitnými predpismi), je splnená aj vtedy, keď súd v inom konaní konštatoval toto porušenie pri rozhodovaní o predbežnej otázke (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. mája 2022, sp. zn. 3Cdo/31/2020).

9. V prejednávanej veci je zrejmé a medzi stranami nesporné, že žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojho práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13Csp/203/2017, v dôsledku čoho bola vyhlásená zmluvná podmienka týkajúca sa poskytnutého úveru za neprijateľnú. Súd má teda za to, že pokiaľ bola žalobkyňa úspešná v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jej práv ako spotrebiteľa, základ nároku je daný. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie (t.j. relatívnu náhradu nemajetkovej ujmy), ktoré môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany.

10. Pokiaľ ide o samotnú výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie je potrebné nevnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý priviedol vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu, konkrétne zo závažnosti porušenia práva či povinnosti voči spotrebiteľovi, intenzitu trvania a rozsahu nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán protiprávnemu konaniu.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené súdom vymedzené kritéria má súd za to, že suma vo výške 50,- eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia (keďže morálnym zadosťučinením bola aj rozsudok sp. zn. 6CoCsp/6/2022 a je ním aj odôvodnenie tohto rozsudku) a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, akú si mohol zabezpečiť žalovaný, sa pustila do sporu s ním. Súd pri svojom rozhodovaní vzal zreteľ aj na samotnú výšku poplatku obsiahnutú v neprijateľnej zmluvnej podmienke.

12. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP. Podľa tohto ustanovenia môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v žiadanej výške (porovnaj uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 56/2017 z 08.02.2017). Ide o prípady, ak výška nároku závisí od úvahy súdu, čo je prípad prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností, ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Aj v súčasnosti podľa § 255 ods. 2 CSP v spojení s čl. 3 a čl. 4 ods. 2 CSP sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia. O výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).